

သက်လုံ

သားငယ်ရွယ်လုံး

သိစေဦး

ပျော်စရာ အစစ်ရဲ့ တည်မှီရာ

၁

သားငယ် ဆိုလို သမီးငယ်တွေကိုကော မဆိုလိုဘူးလားလို့ မင်း ငေးချင်လည်း ငေးမယ်၊ အဖုန်တွေ၊ အဘဟာ မင်းတို့လို ရွယ်လူး ကားလုံးဖြစ်တဲ့ သားငယ် သမီးငယ်တွေအတွက် ရည်ညွှန်းပြီး ဒီစကားတွေကို ပြောနေတာပါ။ ဆိုတာကို သားငယ်ကပဲ မင်းရဲ့ အခါဝါးစာပေး။ ညီ ညီမငယ် ကလေးတွေကို လက်ဆင့် ကမ်း ပြောကြားလိုက်ပါတော့ကွယ်။

အဆင့်မြင့်မြင့် ပြုမှု ကျင့်ကြံတတ်သူတစ်ယောက် ဖြစ်ချင်တယ် ဆိုရင် အတ္တကို တယ်တော့မှ ရှေ့တန်းမတင်ပါနဲ့။ ငါ့ပစ္စည်း၊ ငါ့ကလေး၊ ငါ့ဆွေမှ အရေးပါတယ် ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးတွေကို မကျင့်သုံးပါနဲ့။ သူများကို ဦးစားပေးမယ်၊ များရင် ဈေးပယ်၊ နည်းရင် ငါ ပစားဘဲ မှောင်ပေးလိုက်မယ်။ နေရိပ်ဟာ သေးငယ်နေရင် ငါက နေပူက ရပ်ပါမယ်။ သူများတွေ အိပ်ချိန်ကြပါစေ အစိုတဲ့ သူတစ်ပါးအရေးကို ကိုယ့်အရေး ထက် ပိုပြီး ဦးစားပေး တွေးတော ကျင့်ကြံတတ်အောင် မိမိကိုယ်မိမိ လေ့ကျင့် ပျိုးထောင်ပေးပါ။

ခရစ်ရှင်မုန့်နှင့် ဝမ်းမီးသတ်၊ ထက်ထံရေးမှ

ပထမအကြိမ်

၁ - သြဂုတ်လ၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်။

ပထမအကြိမ်

၂ - ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်။
၁+၂ နှစ်အုပ်ပေါင်း၊ စာပေလောက၊
ဇွန်လ၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ်။

ပထမအကြိမ်

သီးခြားအတွဲ ၁၊ Wisdom House
အောက်တိုဘာလ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်။

အုပ်ရေး

၅၀၀

ထုတ်ဝေသူ

ဦးမောင်မောင်

Wisdom House စာအုပ်တိုက်

အခန်း ၁၀၁၊ တိုက် ၁၁၉၁-၁၁၉၂

လက်ဝဲမင်းဒင်လမ်း၊

မေတ္တာညွန့်ရပ်ကွက်၊

တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဦးဇော်မြင့်ဝင်း

ကာလာဇုန်ပုံနှိပ်တိုက်

၁၈၄၊ ၃၁-လမ်း၊ ရန်ကုန်။

မျက်နှာဖုံး

လင်းဝဏ္ဏ

တန်ဖိုး

၁၀၀၀ ကျပ်

၁၃၁. ၃

သက်လုံ

သားငယ်ရွယ်လူး သိစေဦး (ပျော်စရာအစစ်ရဲ့တည်မိရာ)

/သက်လုံ၊ - ရန်ကုန်၊

Wisdom House စာအုပ်တိုက်၊ ၂၀၁၂။

၁၂၈ စာ၊ ၁၀. ၃ x ၁၆. ၃ စင်တီ။

(၁) သားငယ်ရွယ်လူး သိစေဦး(ပျော်စရာအစစ်ရဲ့တည်မိရာ)

မာတိကာ

□ စီစဉ်သူ၏ မေတ္တာစကား	က
၁။ ပျော်စရာအစစ်ရဲ့ တည်မှီရာ	၁
၂။ ပျော်ရွှင်မှုနဲ့ အန္တရာယ်	၉
၃။ မပျော်မရွှင် ဖြစ်နေသူများ၏ အတွေး	၁၈
၄။ ပျော်ရွှင်မှုနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး	၂၇
၅။ စာရိတ္တရဲ့ စွမ်းရည်	၃၆
၆။ ရှက်ရွံ့အားငယ်တဲ့စိတ်	၄၄
၇။ စိတ်ကျေနပ်စွာ အလုပ်လုပ်ပါ	၅၃
၈။ အကြောက်တရား၏ အရိပ်များ	၆၁
၉။ စိတ်၏ဟန်ချက်	၆၉
၁၀။ သက်ရှည် ကျန်းမာ နေတတ်ပါ	၇၆
၁၁။ မတူခြင်းတန်ဖိုး	၈၄
၁၂။ ကောင်းမြတ်သော ဝါသနာ	၉၁
၁၃။ ထို့ကြောင့် ဆင်ခြင် ဝမ်းနည်းပါ	၉၈
၁၄။ ဝမ်းနည်းပူဆွေးပါ။ ပြီးတော့ ဖျောက်ဖျက်ပါ	၁၀၆
၁၅။ အထီးကျန်	၁၁၄
၁၆။ စိတ်ကူးတွေ အကောင်အထည်ဖော်ဖို့	၁၂၁

စီစဉ်သူ၏ မေတ္တာစကား

စာရေးသူတို့ ငယ်စဉ်ကာလမှာ ဆရာသက်လုံလို့ ဆိုတာ ထက် ဆရာကြပ်ကလေးနဲ့ ပိုပြီး ရင်းနှီး ထိတွေ့ခဲ့တာ အမှန်ပါ။ သွေးသောက်ထဲက စာပေါ်လောက၊ စန္ဒာ မဂ္ဂဇင်းထဲက လကမ္ဘာကဏ္ဍ၊ မြန်မာ့အသံက အသံလွှင့် ဇာတ်လမ်းအဖြစ် တင်ဆက်သွားတဲ့ ဦးပေါင်းစင်းနှင့် မြင်းညိုရှင်၊ ဝင်းညွန့်၊ ကြည်ကြည်ဌေးတို့နဲ့ ကြည့်လိုက်ရတဲ့ မဟိုဒင်း ဇာတ်ကား၊ ညွန့်ဝင်း၊ ဒေစီကျော်ဝင်း၊ နှင်းဆီ၊ စမ်းစမ်းဝင်းတို့နဲ့ ပြည်ပန်းညို ရုပ်ရှင် စတာတွေဟာ နေရာ ပေါင်းစုံမှာ လွမ်းမိုးနိုင်တဲ့ ဆရာကြပ်ကလေးရဲ့ အနုပညာ လက်ရာပါ။

အသက်ကလေး နည်းနည်း ရလာတော့မှ ဆရာကြပ်ကလေးဟာ 'သက်လုံ' ဆိုတဲ့ ကလောင်ခွဲနဲ့ တခြားလူငယ်အကျိုးပြု၊ စိတ်ပညာနဲ့ ဂမ္ဘီရစာပေတွေ ရေးတာကို သိလိုက်ရပါတယ်။ ကလောင်ခွဲ တစ်ခုစီမှာ ရေးသားပုံ

mgyoe.com

စနစ် တစ်မျိုးစီနဲ့ ရေးထားတာဟာ ဘာမှမဆိုင်တဲ့ လူ နှစ်ယောက်က သီးခြားစီ ရေးနေတဲ့ပုံစံအတိုင်းပါပဲ။ အဲဒါ ဆရာရဲ့ ပါရမီလို့ပဲ ဆိုရပါတော့မယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ သင်္ကြန်မတိုင်မီမှာ ဆရာရဲ့သျှမ်းနဲ့ ဆုံတော့ ဆရာက သားငယ်ရွယ်လူး သီစေဦး စာအုပ်ကို သူကြိုက် လွန်းလို့ ဖတ်နေတဲ့အကြောင်း စကားစပ်မိပါတယ်။ ဒါနဲ့ စာအုပ်ကို ခေတ္တယူဖတ်ကြည့်တဲ့အခါ လူငယ်ယောက်ျား လေး၊ မိန်းကလေးတွေအတွက် ရှုထောင့် ပေါင်းစုံကနေ ရေးထားပေးတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဖတ်ရင်းကနေ အဲသလောက် တွေးအား ကောင်းကောင်းနဲ့ မြင်တတ်၊ စေတနာ ထားတတ်တာကို နှစ်သက် သဘောကျလာမိ ပါတယ်။ စာရေးသူလက်ထဲ ရောက်လာတဲ့ စာပေ လောကထုတ် စာအုပ်က နှစ်တွဲ ပေါင်းထားတာကို စာမျက်နှာ ၅၀၀ နီးပါးလောက် ဖြစ်နေပါတယ်။ ဆောင်း ပါး တစ်ပုဒ်ချင်းစီမှာ ခေါင်းစဉ်တွေ တပ်ထားတာ မရှိခဲ့ ပေမဲ့ ပြောလိုတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကတော့ သီးခြားစီ ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်ချင်းစီကို ခေါင်းစဉ် ပြန်တပ်ပြီး တူရာ တူရာ အလိုက် ခွဲလိုက်ရင် လူငယ်လေးတွေ သွားရင်း လာရင်း ပေါ့ပေါ့ပါးပါးနဲ့ စွဲကိုင် ဖတ်ရှုနိုင်တဲ့ စာအုပ် ကလေးတွေ ဖြစ်လာမယ်လို့ မျှော်လင့်မိပါတယ်။

ဒီစိတ်ကူးကို ဆရာသားကြီး ကိုမြင့်သူနဲ့ တိုင်ပင်တဲ့ အခါ လိုလိုလားလား ခွင့်ပြုပေးခဲ့တဲ့အတွက် ဦးစွာပထမ ကျေးဇူးတင်ရမှာပါ။ ခေါင်းစဉ်လေးတွေ တပ်ဖို့ကျတော့

ဒီစာအုပ်ကို နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် ဖတ်ရှုပြီး ကောင်းကြောင်း
 ညွှန်းပေးခဲ့တဲ့ ဆရာရဲသျှမ်းဆီကိုပဲ အကူအညီတောင်းရပါ
 တယ်။ ဆရာကလည်း မဆုတ်မဆိုင်း အားတက်သရော
 ကူညီပေးခဲ့ရာကနေ အခုလို စာအုပ်တွဲကလေးတွေ ဖြစ်
 လာပါတော့တယ်။ ဆရာရဲသျှမ်း ပေးတဲ့ ခေါင်းစဉ်ငယ်
 ကလေးတွေကနေ အုပ်ရေ လေးတွဲ ခွဲဝေခဲ့ရာက ယခု
 စာအုပ်တွဲ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းပါပဲ။

စာရှုသူများ အနေနဲ့ ဒီ လေးအုပ်တွဲကို တစ်စု
 တစ်စည်းတည်းအနေနဲ့ ဖြစ်စေ၊ မိမိ နှစ်သက်ရာ စာ
 အုပ်ကို ဖြစ်စေ ရွေးချယ် ဖတ်ရှုနိုင်ကြပါတယ်။

စတင် စိတ်ကူးပေးခဲ့ရုံမက လိုက်ဖက် လျော်ညီတဲ့
 ခေါင်းစဉ်လေးတွေကို စေတနာလှလှနဲ့ ရွေးချယ်ပေးခဲ့တဲ့
 ဆရာရဲသျှမ်း၊ လေးအုပ်တွဲမှာ တစ်အုပ်ကို ပန်းချီကား
 တစ်ချပ်စီနဲ့ စိတ်ကူးဒီဇိုင်း ဆင်ပေးတဲ့ ဆရာလင်းဝဏ္ဏ၊
 စာတည်း ကိုအေးကျော်မင်းနဲ့ ကိုမျိုးဝင်းဇော် စသဖြင့်
 အဘက်ဘက်ကနေ ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးကြသူတွေ အားလုံး
 ရဲ့ ကျေးဇူးကို ဒီနေရာကနေ မှတ်တမ်းတင်ပါရစေ။

ဆရာစာကို နှစ်သက်သလို ကိုယ့်အတွက် တစ်ခုခု
 ကျန်တယ် ဆိုရင် ဆရာရဲ့မေတ္တာ စေတနာနဲ့ ကျေးဇူးကို
 ကျွန်တော်တို့တွေ ဝိုင်းဝန်း အောက်မေ့ ဆင်ခြင်ကြရ
 အောင်ပါလို့ မေတ္တာစကား မျှဝေပါရစေ။

ကြည်ရွှန်း

၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်။

ပျော်စရာအစစ်ရဲ့ တည်မှီရာ

သားငယ်

ဒီနေ့တော့ မင်းကို ပျော်ရွှင်မှုအကြောင်း ပြောပြချင်တယ်။

ဒါပေမဲ့ စပြီး ပြောရမှာက ပျော်ရွှင်မှု ဆိုတာ ဘာလဲ။

ဒီမေးခွန်းကို ထောင်ပေါင်းများစွာသော မပျော်ရွှင်တဲ့ လူတွေက မေးနေကြတာပဲ။ အဲ မပျော်ရွှင်တဲ့လူတွေ ဆိုလို့တော့ ဆင်းရဲနေကြသူတွေ၊ နာမကျန်း ဖြစ်နေကြသူတွေ၊ ကံဆိုး မိုးမှောင်ကျနေကြသူတွေလို့ မထင်လိုက်နဲ့ဦး။ ဘေးက ကြည့် လိုက်ရင် ဘဝမှာ အဆင်ပြေနေကြတဲ့ လူတွေလို့ ထင်ရတဲ့ လူတွေချည်းပဲ သားငယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘဝဟာ သူတို့အပေါ်မှာ မတရားဘူး၊ ကံကြမ္မာဟာ မျက်နှာလိုက်တယ် စသည်ဖြင့် ယုံကြည်နေကြတဲ့ လူတွေပေါ့။

ဥပမာ- လူတစ်ယောက် ဆိုပါတော့၊ သူ့မှာ ထိုက်ထိုက် လျှောက်လျှောက် သင့်တင့်တဲ့ဝင်ငွေ ရှိတယ်။ လှပတဲ့ ဇနီးချော ရှိတယ်။ လိမ္မာတဲ့ ကလေး နှစ်ယောက် ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ

ယုံကြည်နေတာက သူ့နီးဟာ သူ့ကို အထင်သေးတယ်၊ မထီ
မဲ့မြင် လုပ်တယ်လို့ချည်း ယုံကြည်နေတယ်။ ဒီတော့ ငွေကြေး
ရော၊ ရာထူးရော၊ လူမှုရေးအဆင့်ရော ဒါတွေဟာ သူ့အတွက်
ဘာမျှ အရာမရောက်တော့ဘူး ဖြစ်နေတော့တာပေါ့ သားရယ်။
သူ့ခမျာ မပျော်ရွှင်နိုင်ဘူးပေါ့။

ဟော ... မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကတော့ ဘာပြော
သလဲ၊ နားထောင်ကြည့်။ သူ့မှာ ပိုက်ဆံ မရှိ၊ လူမှုရေးအဆင့်
မရှိ၊ မိသားစု ကျောထောက်နောက်ခံ မရှိ၊ ဒါကြောင့် မပျော်
ရွှင်နိုင်ပါဘူးတဲ့။

ဒီတော့ သားငယ်၊ ပျော်စရာအစစ်ရဲ့ တည်မှီရာဟာ ဘာလဲ
ဆိုတာ တွေးရခက်ကြီး ဖြစ်ရပြီပေါ့။ ဘာကြောင့် မပျော်ရွှင်
ရပါဘူး ဆိုတဲ့ အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အခုန လူနဲ့ မိန်း
ကလေးဟာ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်နေတယ်လေ။

ဒါတွေကို ထောက်ရှု ဆင်ခြင်လိုက်ရင် ပျော်ရွှင်မှုဟာ
ပိုက်ဆံ ရှိတာတွေ၊ သင့်တော်တဲ့ အိမ်ထောင်ဖက် ရတာတွေ
ပေါ်မှာ မတည်မှီပါဘူး။ မျိုးရိုး ကောင်း မကောင်း၊ ကျန်းမာရေး
ကောင်း မကောင်းနဲ့လည်း ဆိုင်လှတာ မဟုတ်ဘူး။ ခြေမစွမ်း
မသန်နဲ့ နှလုံး ဆိုတဲ့ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကလည်း သိပ်မကောင်း
လှတဲ့ လူတောင်မှ အင်မတန် ပျော်နိုင်တယ်လို့ အဘ စာထဲမှာ
ဖတ်ဖူးတယ် သားငယ်။ တကယ်တော့ နေမကောင်း ဖြစ်နေတဲ့
လူတွေ ပျော်ရွှင်တဲ့အချိန်ကလေးတွေ ရှာတာ လူတိုင်း တွေ့ဖူး
ကြုံဖူးမှာပါပဲ။ ဒီတော့ ပျော်ရွှင်နေတဲ့ကြားက မကျန်းမာတဲ့လူနဲ့

စိတ်ညစ်ပြီး မကျန်းမာတဲ့လူ ဆိုတာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ရွေး တာပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမဲ့ အမြဲတမ်းလိုလို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေနိုင်ဖို့ အတွက် ကတော့ အရည်အသွေး တစ်ခုခုတော့ လိုအပ်မှာပါ။ မိမိကိုယ် မိမိ ငါဟာ သူများလို ကံမကောင်းပါဘူး ဆိုတဲ့ လူမျိုးတွေ တွေ့ရှိ ပျိုးထောင် လေ့ကျင့်ယူရမယ့် အရည်အသွေးပေါ့။

လူတွေဟာ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ ဘယ်လောက်ပဲ ခြားနား နေနေ အဲဒီ အရည်အသွေးမျိုးကို ခွဲဝေယူရင် ပျော်ရွှင်မှုတွေ ဖြစ်ကြမှာပေါ့။ ဒီလို အရည်အသွေး ရှိတဲ့ လူတွေဟာ တစ်နှစ် မှာ တစ်ကြိမ်၊ ဒါမှမဟုတ် နှစ်ကြိမ်လောက်သာ မဟုတ်ဘဲ ထာဝစဉ်လောက် ဘဝကို ပျော်ရွှင်ခံစား နေထိုင်နိုင်ကြတယ်။

ဒီလိုလူမျိုးဟာ ဘာပဲ ဖြစ်နေဖြစ်နေ၊ ဘဝ ဆိုတာ နေပျော် စရာပါလို့ စွဲမှတ်ထားကြတဲ့ လူတွေပေါ့။ ဘာပဲ ဖြစ်နေ ဖြစ်နေ ဆိုရာမှာ ဖျားနေတာတွေ၊ ဆင်းရဲတာတွေ၊ မကျော်မကြား ဖြစ်နေတာတွေ အပါအဝင်ပါနော်။ ကံမကောင်းတဲ့ အခိုက် အတန့်တွေ၊ နာမကျန်း ဖြစ်ရတဲ့ အခိုက်အတန့်တွေနဲ့ သူတို့ ကြုံတဲ့ အချိန်မှာ ပြေရာပြေကြောင်း စိတ်အနေအထားကို သူတို့ ခိုင်တတ်ကြတယ်။ သဘာဝတရားနဲ့ သဘောသဘာဝတွေကို အတော်ကလေး ခေါက်မိရင်တော့ အဲဒီလို ပြေရာပြေကြောင်း စိတ်အနေအထားဟာ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါတယ် သားငယ်။

အဲ ... နောက် ပြောချင်တာကလေး တစ်ချက်ကတော့ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရတဲ့ မကောင်းတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ ကြားထဲမှာ

ကောင်းတဲ့ အကွက်ကလေးတွေကို ကြည့်တတ် မြင်တတ်တဲ့ စွမ်းအားပေါ့ကွယ်။ တိမ်တိုက်တိုင်းမှာ ငွေ့နားကွပ် ရှိတယ် ဆိုတာမျိုး၊ အဆိုးထဲမှာ အကောင်း ရှိတယ် ဆိုတာမျိုး အစ ရှိသလိုပေါ့လေ။ ဥပမာ ငွေ့ကြေး ချို့တဲ့လို့ ညနေစာ မစားရဘူး ဆိုပါတော့။ အဲဒီလို ညနေစာ မစားလို့ ကျန်းမာရေးအတွက် ပိုပြီး ကောင်းလာပြန်တော့ ဒီအဆိုး ဖြစ်ရပ်ဟာ ရုပ်ဖျက်လာ တဲ့ မင်္ဂလာတစ်ခု ဖြစ်မနေဘူးလား။

နောက်ထပ် စွမ်းအားတစ်ခုက ပိုပြီး ရှားပါးတယ်၊ ပိုပြီး အင်အား ကောင်းတယ်။ အဲဒီစွမ်းအားက ဘာလဲ ဆိုတော့ အဆိုးထဲက အကောင်းကို ထုတ်ယူနိုင်တဲ့ စွမ်းအားပဲ။ ကြုံတွေ့ ခနရတာက ဖြစ်ရပ်ဆိုး။ ဒါပေမဲ့ သူ့အတွက် အကျိုး သက် ရောက်လာတာက ကောင်းကျိုး။ ဒါမျိုး ဖြစ်အောင် စွမ်းဆောင် နိုင်တဲ့ စွမ်းအား။ ဒီ စွမ်းအားမျိုးဟာ ရှားပါးတယ်။ ရှားပါး သလောက်လည်း ထက်မြက်တယ်။ ဒီလို စွမ်းအား ရှိတဲ့ လူ မျိုး အတွက်တော့ ဖြစ်သမျှ အကြောင်းတွေဟာ အကောင်း တွေချည်းပဲလေ။ ဘယ်လို ဖြစ်ရပ်ပဲ ဖြစ်ပေါ်လာလာ၊ သူတို့ အပေါ် သက်ရောက်တဲ့ အကျိုးတရားကတော့ ကောင်းကျိုးပဲ ဖြစ်တယ်။

ခဲယဉ်းတယ် ထင်သလား သားငယ်။ ကြိုးစားရင် ရပါ တယ်ကွယ်။ အင်းလေ ကြိုးစားရုံသက်သက်တော့ မဟုတ်ဘူး ပေါ့။ အထာကလေးလည်း သိဖို့ လိုအပ်တာပေါ့လေ။ သားငယ် မပူနဲ့။ အဘ သိသရွေ့ သားငယ်ကို သင်ကြားပေးသွားမယ်။

သားငယ်ကသာ လိုလိုချင်ချင်နဲ့ တစ်သဝေမသိမ်း လိုက်နာ ကျင့်ကြံစမ်းပါကွယ်။ 'ငါ့အရွယ်ငယ်ငယ်မှာ အချိန်ရှိခိုက် လုံ့လ စိုက်မယ်' ဆိုပြီး ရွယ်လူးတို့ရဲ့ ဉာဉ်နဲ့ လွဲမှားတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုတွေ နောက်ကို မလိုက်ချင်စမ်းပါနဲ့။ ရေရှည်ခံပြီး ဘယ်တော့မှ ဘယ် လိုမျှ ဆိုးကျိုးကို မပေးဘဲ ထာဝစဉ် ကောင်းကျိုးကိုသာ ပေးတဲ့ အစစ်အမှန် ပျော်ရွှင်မှုကိုသာ လိုချင်စမ်းပါကွယ်။ အဲဒီလို ပျော် ရွှင်မှုမျိုးကို ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ ရနိုင်တယ် ဆိုတာ လမ်းညွှန် ပြသပေးဖို့က အဘရဲ့တာဝန် ထားစမ်းပါ သားငယ်။

တကယ်တော့ သားငယ်၊ လူရယ်လို့ ဖြစ်လာရင် ဘယ်သူ့ မဆို ဘဝကို မပျော်မရွှင်နဲ့ဘဲ နိဂုံးချုပ်ရမယ် ဆိုတာ မဟုတ် သေးဘူး။ လူသားတိုင်းမှာ ပျော်ရွှင်မှုကို ရပိုင်ခွင့် ရှိတာချည်းပဲ။ မပျော်ရွှင်နိုင်တာဟာ အခိုက်အတန့်သာ ဖြစ်ရမယ်။ ဘဝ သက် တမ်းရဲ့ အခိုက်အတန့် အများစုဟာ ပျော်ရွှင်ကျေနပ်တဲ့ အခိုက် အတန့်တွေသာ ဖြစ်ရမယ်။ ဒီလို ဖြစ်အောင် မလုပ်တတ်ရင် လုပ်နိုင်တဲ့နည်းကို ရှာရမှာပေါ့။

သားငယ် အခု ပြောတာတွေကို ပြန်ဆင်ခြင်ပြီး ကောက် ချက်ချရမယ် ဆိုရင် ပျော်ရွှင်မှု ဆိုတာ တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့ မိမိ ထံကို ရောက်ရှိလာတဲ့ ဘဝရဲ့ အခိုက်အတန့်တွေကို ငါတို့ဟာ ဘာပဲဖြစ်နေနေ၊ အခြေအနေတွေဟာ ဘာပဲဖြစ်နေနေ ပျော်ရွှင် ခံစားတာကို ခေါ်တယ် ဆိုတာ သိလောက်ပြီပေါ့နော်။

အဲ ... ဒါပေမဲ့ ဒီလို ပျော်ရွှင်ခံစားတာကို ခံစားလို့ မရ အောင် တားဆီး ပိတ်ဆို့တာတွေတော့ ရှိသပေါ့ သားငယ်ရယ်။

အဲဒါတွေကြောင့်သာ အဘဟာ သားငယ်ကို အခုလို ပြောပြ နေရတာပေါ့။ ဒါတွေကို သားငယ် သိထားနှင့်ဦး။

ဘဝမှာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေထိုင်ရေးအတွက် ပထမဆုံး ပြောချင်တဲ့ အတားအဆီးကတော့ 'ငါ့ဘဝဟာ အရှုံးဘဝပါ' ဆိုတာမျိုး၊ 'ငါဟာ သူများတွေလို မအောင်မြင်နိုင်ပါဘူး' ဆို တာမျိုး သဘောထား မှတ်စွဲနေတဲ့ကိစ္စပဲပေါ့။

မိမိကိုယ်မိမိ မကျေမနပ် ဖြစ်မှု (ဝါ) ဘဝကို စိတ်တိုင်း မကျမှု ဆိုတာဟာ မပျော်ရွှင်မှုကို အလွယ်ဆုံး ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကိစ္စပဲ။

အဘ ဖတ်ဖူးတဲ့ မစွပ် ရော်ဘင်ဆင် ဆိုတဲ့ အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ရဲ့အဖြစ်ကို သာဓကယူဖို့ ပြောပြမယ်နော်။

သူဟာ သူ့ရဲ့ဘဝကို အရှုံးဘဝရယ်လို့ သဘောထား နေသူပေါ့။ သူဟာ အကနာမည်ကျော် ဖြစ်ချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆင့်မမီခဲ့ဘူးပေါ့။ တစ်ခါ သူဟာ ခရီး ထွက်ချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ငွေကြေး မတတ်နိုင်ဘူး။ နောက်ပြီး သူဟာ သူမတူ ထူးခြားတဲ့ ယောက်ျားမျိုးနဲ့ အိမ်ထောင်ကျချင်တယ်။ ဪ အိမ်ထောင်ကျတော့ တည်ကြည်ခံ့ညားတဲ့ လူတော့ ဖြစ်ပါရဲ့။ သူလိုငါလို လူထဲက ဖြစ်နေသတဲ့။ ဒီတော့ သူ့ရဲ့ဘဝမှာ ငြီးငွေ့ ဖွယ် သာမန်အိမ်ကလေးနဲ့ ကောင်းပေမဲ့ သာမန်ထဲက ဖြစ် တဲ့ ကလေးနှစ်ယောက်နဲ့ ပြီးရတော့တယ်တဲ့။

အိမ်ကို ထည်ထည်ဝါဝါ မပြင်ဆင်နိုင်ဘူး။ အလုပ် ပိတ် ရက်တွေမှာ ဝင့်ဝင့်ကြွားကြွား မသုံးနိုင်ဘူး။ နောက်ကျတော့

သူ့ရဲ့ယောက်ျားဟာ သူ့ကို ဘဝဖော် တစ်ယောက် အနေနဲ့ စိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။ အလုပ်က ပြန်တဲ့ ညဦးပိုင်းတွေမှာ ယောက်ျား ဖြစ်သူက ငုတ်တုတ်ထိုင်ပြီး စာဖတ်တာနဲ့ အချိန် ကုန်တယ်။ စနေနေ့တွေကျပြန်တော့ ခရစ်ကက်ပွဲတွေ၊ ဘော လုံးပွဲတွေ သွားကြည့်နေရော။

ဧည့်ခံကျွေးမွေးဖို့ မတတ်နိုင်တော့ မိတ်ဆွေ အပေါင်း အသင်း ဆိုတာလည်း များများ မရှိဘူး။ သူနဲ့ တွေ့သမျှ မိန်းမ တွေဟာလည်း သဘောထား ကျဉ်းမြောင်းပြီး ဆက်ဆံရတာ ငြီးငွေ့စရာလို့ သူက မြင်တယ်။ သူ့ရဲ့ အနာဂတ် ဆိုတာ အိမ် အလုပ်တွေနဲ့ ပေးစရာ စရိတ်ငွေ တောင်းခံလွှာတွေနဲ့ နပန်း လုံးရတာတွေပဲ ဖြစ်တယ်လို့ သူ ယုံကြည်ထားတယ်။ ဘဝကို တိုးတက် ကောင်းမွန်လာအောင် လုပ်ဖို့ဟာလည်း သူဟာ မတော်လှဘူးလို့ သူ့ကိုယ်သူ ယူဆထားတယ်လေ။

ကဲ ... သားငယ်၊ ကြည့်ပါ။ မစွစ် ရော်ဘင်ဆင်ဟာ သနား စရာလား။ တခြား မိန်းမတွေ တော်တော်များများမှာလည်း သူ့ အဖြစ်မျိုး ကြုံတွေ့ကြတာရပေါ့။

မစွစ် ရော်ဘင်ဆင်ရဲ့ သဘောထားကို ကြည့်ပါဦး။ သူ့ ကိုယ်သူ ညံ့ဖျင်းလှတာကို ညည်းညူ ပြစ်တင်တယ်။ သူ လိုချင် တာ၊ သူ ဖြစ်ချင်တာကို ဘေးလူတွေက လုပ်မပေးနိုင်တာကို အပြစ်မြင်တယ်။

သူ့ကို သေသေချာချာ ဓာတ်ခွဲကြည့်ရင် တခြားလူတွေ သူ့ကို လာညှိစေချင်တာက များတယ်။ သူက တခြားလူတွေကို

သွားမည့်ဘူး။ သူ့ယောက်ျားအတွက် သူ ဘာလုပ်တယ်၊ သူ့
ယောက်ျား လိုချင်တာတွေ ဖြစ်ဖို့ သူက ဘယ်လို တစ်တပ်
တစ်အား ပါဝင် စီစဉ်ထားတယ်။ ကလေးတွေရဲ့ ရှေ့ရေး
ကောင်းဖို့ သူ ဘာတွေ စီမံနေတယ် ဆိုတာ ဘာမျှ မရှိဘူး။

သူများက သူ့ကို ချီးကျူးဖို့၊ သူ့ဘဝကို ဘေးလူတွေက
အံ့ဩအားကျကြဖို့၊ ဒါတွေလောက်ကိုပဲ သူ စိတ်ဝင်စားနေ
တယ်။ တွေ့သမျှ မိန်းမတွေကို သူက မနှစ်သက်ဘူး။ ဒီလို
ဆိုရင် သူ့ကို နှစ်သက်မယ့် မိန်းမ အပေါင်းအသင်းတွေ ရှိ
ပါဦးမလား။

အတ္တဟာ ပျော်ရွှင်မှုကို အချေဖျက်နိုင်ဆုံးသော အရာပါ
သားငယ်။ အတ္တကျိုး ရှေ့တန်းရောက်လေလေ ပျော်ရွှင်မှုဟာ
နောက်ဆုတ်သွားလေလေပဲ ဆိုတာ သိထားလိုက်စမ်းပါ။

ကဲ ... နောက်မှ မစွမ်း ရော်ဘင်ဆင်ကိစ္စကို ဆက် ဆွေး
နွေးရင်း ပညာပေးသွားမယ်နော်။

ပျော်ရွှင်မှုနဲ့ အန္တရာယ်

သားငယ်

သားငယ်ကို အဘ အရင်က ပြောခဲ့တဲ့ မစွမ်း ရော်ဘင်ဆင် ဆိုတဲ့ မိန်းမအကြောင်းကို မှတ်မိပါသေးတယ်နော်။ ကိုင်း ... ဒါဖြင့် အဘ ဆက်ပြောမယ်။

တကယ်လို့သာ ဘဝမှာ တောက်ပြောင် အောင်မြင်မယ်၊ အိမ်ရှင်မကောင်း ဖြစ်မယ်၊ မိခင်ကောင်း ဖြစ်မယ်၊ အဲဒီ အင်္ဂါ ရပ်မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ မိန်းမတစ်ယောက် ရှိတယ် ဆိုပါတော့။ ဒီမိန်းမရဲ့ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုဟာ ဘယ်အပေါ်မှာ တည်တယ် ထင်သလဲ။ သူဟာ ရိုးရိုးကလေး နေပြီး သူ့လုပ်ဆောင် အောင်မြင်မှုတွေ အပေါ် တစ်မိမိမိမိ စိတ်ကြီးဝင်ပြီး ဝင့်ကြွားမနေတတ် တဲ့အပေါ်မှာ တည်နေတယ် သားငယ်။ တကယ်တမ်း ကြီး မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မိမိကိုယ်မိမိ ဘယ်တော့မှ မချိုးကျူး ဘူး။ ချိုးကျူးစရာလို့လည်း မထင်မြင်ကြဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ သူတို့ရဲ့ စွမ်းရည် ဆိုတာ အရင်ဘဝက ပါရမီကြောင့် ဖြစ်ရ တာပဲ။ သူတို့ အထူး တော်လို့မှ မဟုတ်တာ၊ ခုဘဝမှာ အထူး

ပါအောင် လုပ်လိုက်ရင် နောက်ဘဝမှာ သားငယ်လည်း ပါရမီ ရှင် ဖြစ်မှာပေါ့။

လိုအပ်တာက မိမိစွမ်းရည်ပေါ်မှာ ဂုဏ်ယူ ဝံ့ကြွားနေဖို့ မဟုတ်ဘူး။ မိမိက တာဝန်ကျေပွန်ဖို့၊ ဘဝမှာ အဆင်ပြေ သလောက် ပြေနေတာကို ဆင်ခြင်ပြီး ကျေနပ်နေဖို့က ပိုပြီး လိုအပ်ပါတယ် သားငယ်။ မစွမ်း ရော်ဘင်ဆင်ကိုပဲ ကြည့်လေ။ တကယ်တော့ သူဟာ ထူးထူးချွန်ချွန်ကို အောင်မြင်နေတဲ့ မိခင် အိမ်ရှင်မ ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ နေအိမ်ဟာ နေထိုင်ချင်စရာ ဖြစ် တယ်။ ဘာကြောင့် ပြောနိုင်သလဲ။ သူ့ရဲ့ ယောက်ျားဟာ အပြင် ထွက်ပြီး မလည်ပတ်ဘူး။ သားတွေလည်း အိမ်မြဲတယ်။ ဒါကို ထောက်ကြည့်ပေါ့။ ပြီးတော့ ကလေးတွေဟာ ပျော်ရွှင်နေကြ တယ်။ သူတို့ ပျော်ရွှင်နေကြမှန်း ဘယ်လို သိနိုင်သလဲ။ သူ တို့က မိဘတွေကို ဒုက္ခမပေးတာ ပျော်ရွှင်နေကြလို့ပေါ့။ အိမ် ဆိုတာက ငွေကလေး အသင့်အတင့် ရှိရုံနဲ့ပဲ သာယာအောင် လုပ်လို့ ရပါတယ်။ အဲ ... အိမ်ရှင်မကတော့ အိမ်မှုကိစ္စ ဝါသနာပါပြီး ကလေးတွေကို ထိန်းကျောင်း မွေးမြူရာမှာ ဥယျာဉ်မှူးဟာ သူ့ပန်းပင်တွေကို စိတ်ဝင်စားသလို စိတ်ဝင် စားနေရမှာပါ။

အဲဒီလို အဆင်ပြေနေတာတောင်မှ မစွမ်း ရော်ဘင်ဆင် ဟာ ဘာဖြစ်လို့ ဘဝမှာ မပျော်ရွှင်ရတာလဲ။

တကယ်တော့ ဒီလို ခံစားမိတတ်တာဟာ မစွမ်းရော်ဘင် ဆင် တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ပါဘူး။ လူအများကြီး ရှိပါ

တယ်။ အဲဒီလို လူမျိုးတွေဟာ စေ့စေ့ တွေးကြည့်သင့်ကြတယ်။ ဒီလို စိတ်မပျော်မရွှင် ဖြစ်နေရဖို့ဟာ ဘဝက အဆုံးအဖြတ် ပေးထားတာလား ဆိုတာကို အပြန်အလှန် ဝေဖန် သုံးသပ် ကြည့်သင့်တာပေါ့ သားငယ်ရယ်။ သူတို့ ဘာ လုပ်သင့်သလဲ ဆိုတာကို အဘ ပြောပြမယ်။ နားထောင်။ စာရွက်လွတ် တစ်ရွက် ယူပြီး တစ်ဖက်မှာ သူတို့မှာ ရှိတဲ့ ကောင်းတယ် ဆို တဲ့ အရည်အသွေးတွေကို ချရေးရမယ်။ ပြီးတော့ ကျောဘက် စာမျက်နှာမှာ သူတို့ရဲ့ မကောင်းတဲ့ အရည်အသွေးတွေကို ချ ရေးရမယ်။

မစွပ် ရော်ဘင်ဆင် ဆိုပါတော့။ ဘာတွေ ရေးမလဲ။ ကောင်းတဲ့ အရည်အချင်းဘက်မှာ သစ္စာရှိတယ်၊ အလုပ်ကို လိုလိုလားလား လုပ်တယ်၊ ကြိုးကြိုးစားစား လုပ်တယ်၊ မိခင် စိတ် ရှိတယ်၊ စိတ်ရှည် သည်းခံတတ်တယ်၊ သဘောထား ဖြူစင်တယ်ပေါ့ကွယ်။ မကောင်းတဲ့ဘက်မှာ ဘာတွေကို ရေး မလဲ။ ပညာမတတ်ဘူး၊ စိတ်ပေါက်ရာ လုပ်တတ်တယ်၊ အတ္တစွဲ ကြီးတယ်၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ မလုပ်ချင်ဘူး စသည် စသည်ဖြင့်ပေါ့ကွယ်။ အဘ မသိတာတွေ ရှိဦးမှာပေါ့။

အဲ ... ကိုယ့်မှာ ရှိတဲ့ မကောင်းတဲ့အရည်အသွေးတွေကို သိမယ်၊ လက်ခံလာမယ် ဆိုရင် နောက်တစ်ဆင့်က မကောင်း တာတွေကို ကောင်းအောင် ပြုပြင်ယူရမယ်။ မရတာတွေကျ တော့လည်း လက်မြှောက်ရမှာပေါ့လေ။ ဒါပေမဲ့ မကောင်းဘူး ဆိုတာကိုတော့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း သတ်မှတ်ထားရမယ်။

ကဲ ... ကိုယ့်မှာ မကောင်းတဲ့ အရည်အသွေးတွေ ရှိတာကို ဝန်ခံ အသိအမှတ် ပြုပြီပေါ့။ ပြီးတော့ ဒါက တော်တော်ကို ပြင်ရခက်တာကိုလည်း လက်တွေ့ သိရပြီပေါ့။ ဒါဆိုရင် သူများမှာရော မကောင်းတာ ရှိတာ ဘာဆန်းသလဲ။ သူတို့ခမျာ မသိလို့ မပြင်နိုင်တာရင်လည်း ဖြစ်မယ်။ ကိုယ့်လိုလည်း သိပေမဲ့ လက်မြှောက်ထားရတာရင်လည်း ဖြစ်မယ်။ ဒီတော့ မိမိကိုယ်မိမိ ခွင့်လွှတ်နိုင်ရင် သူတို့ကို ဘာဖြစ်လို့ ခွင့်မလွှတ်နိုင်ရမှာလဲ။ ခွင့်လွှတ်ခြင်းဟာ ပျော်ရွှင်မှုကို ရယူလိုက်တာပဲ သားငယ်။ ခွင့်လွှတ်တတ်တဲ့သူဟာ ပျော်ရွှင်တာပဲ။ မိမိအပေါ်မကောင်းသဖြင့် ပြုမူခဲ့တာကို အမှတ်သည်းခြေ မရှိတဲ့လူဟာ ပျော်ရွှင်ရတာပဲ။

မစွပ် ရော်ဘင်ဆင်ဟာ သူ့ယောက်ျားကို သူ မျှော်မှန်းထားသလို မဖြစ်လို့ စိတ်ပျက်နေတယ်။ သူက စိတ်ပျက်ပြီး လင်ကို စိတ်မဝင်စားရင် သူ့လင်ကရော သူ့ကို ဘယ်လိုလုပ် စိတ်ဝင်စားပါ့မလဲ သားငယ်။ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အခြေအနေတွေဟာ ဆိုးနေပါစေ၊ လက်ခံပြီး၊ ရတတ်သရွေ့ ကောင်းကွက်ကလေးတွေ စုပြီး အကောင်းဘဝကို တည်ဆောက်ယူရတာပဲ။ ကြိုးစားဖန် များတော့ အကောင်းတွေ များလာပြီး ကောင်းတဲ့ဘဝကို ရောက်လာပါတယ်။ အိမ်ရှင်မ မိခင်ဟာ အိမ်သား အားလုံးကို စိတ်ဝင်စားရပါမယ်။ အားလုံးရဲ့ သာယာမှုဟာ ငါ့အပေါ် တည်နေပါကလား ဆိုတဲ့ အာရုံနဲ့သာ လုပ်ကိုင်ကြည့်ပါ။ အိမ်သား အားလုံးရဲ့ စူးစိုက် အာရုံပြုချက်ဟာ အိမ်ရှင်မ မိခင်ပဲ ဖြစ်လာမှာ သေချာပါတယ်လေ။

ပျော်ရွှင်မှုနဲ့ အန္တရာယ်

တကယ်လို့သာ သူမဟာ ခင်ပွန်းသည် မစွတာ ရော်ဘင် ဆင်ကို တကယ် နှစ်နှစ်ကာကာ ချစ်ခဲ့ရင် စိတ်ဓာတ်ကျဆင်း မှာ မဟုတ်ဘူးလေ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ သူဟာ ခင်ပွန်း ရဲ့ ကိစ္စ၊ ခင်ပွန်းသည် အကြောင်းကိုသာ အမြဲတမ်း တွေး တောနေမှာကိုး။ လူဟာ မိမိရဲ့ အကြောင်းထက် သူတစ်ပါး ကောင်းကျိုးကို တွေးတောနေရင် စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းမှု ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ စိတ်သဘာဝ သုတေသီတွေ မိန့်ဆိုကြတယ် သားငယ်။

တစ်ခု တော်သေးတာက မစွစ် ရော်ဘင်ဆင်ဟာ ကလေး တွေကို ချစ်မြတ်နိုးလေတော့ ကလေးတွေနဲ့ အချိန်ကုန်ရတဲ့ အချက်မှာ သူဟာ ပျော်ရွှင်ရတယ်လေ။

ဒါတွေကို ကြည့်ရင် ဘာကို ကြည့်ရသလဲ ဆိုတော့ ဘဝ မှာ ကိုယ့်အလိုမပြည့်လို့ မပျော်ရွှင်နိုင်ဘူး ဆိုရင် အလိုမပြည့် ရတာကိုပဲ တစ်မိမိ တွေးနေလို့တော့ တစ်သက်မှာ ပျော်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ ကိုယ့်အလို မပြည့်ရင် ကိုယ့်ကိစ္စကို ပစ် ထားပြီး သူတစ်ပါး အလိုတွေကို လိုက်ဖြည့်ဖို့ ကြိုးစားရမယ်။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်အရေးကိစ္စထက် သူများအရေးကိစ္စတွေကို ဦး စားပေး စဉ်းစားနေရတော့ ဝမ်းနည်းနေဖို့ အချိန်၊ စိတ်ဓာတ် တွေ ကျနေဖို့ အချိန်တွေ မရတော့ဘူး။ အဲဒီလို မရတဲ့အပြင် တဖြည်းဖြည်း ပျော်ရွှင်လာရတယ်လို့ စိတ်သဘာဝ သုတေသီ တွေက ဆိုကြတယ် သားငယ်။ ဒီတော့ ‘သူတစ်ပါး အကျိုး ဆောင်၊ ကိုယ့် အကျိုးအောင်’ ဆိုတာ မှန်မနေပေဘူးလား။

မစွပ်ရော်ဘင်ဆင်ဟာ အဲဒီလိုသာ လုပ်ခဲ့ရင် လင်
 ယောက်ျားကရော သားတွေကပါ သူမရဲ့ ဂရုစိုက်မှုကို တုံ့ပြန်
 လာကြမှာ မှု့ချပါပဲ။ မိသားစုတွေထဲမှာ ချစ်မေတ္တာတွေ ဖလှယ်
 လိုက်ကြပြီ ဆိုရင် အဲဒီ မိသားစုမှာ ပျော်ရွှင်မှု ရှိလာမှာပဲလေ။
 ဒါကြောင့် စိတ်တွေ ပျက်ပြီး ပျော်ရွှင်မှု ဆုံးရှုံးနေပါတယ် ဆိုရင်
 ‘ခါတိုင်းထက် နည်းနည်းပိုပြီး ချစ်တတ်လိုက်စမ်းပါ’လို့ အကြံ
 ပေးရမှာပဲ။ ပိုပြီး ချစ်လာရင် ပိုပြီး ဂရုစိုက်လာမှာပေါ့ကွယ်။

ဒီတော့ကာ တချို့က ပြောချင်ကြမယ်။ “ကျွန်တော် ကျွန်မ
 တို့ဟာ အိမ်ထောင် မရှိကြဘူး၊ ဒီတော့ ပျော်ရွှင်မှုကို ခံစားနိုင်ဖို့
 ဘယ်လိုလုပ်ပြီး နည်းနည်း ပိုချစ်လို့ ရမှာလဲ”လို့ စောဒက တက်
 ချင်ကြမယ်။

ကြည့်ပါဦး သားငယ်ရယ်။ ချစ်ခင်တယ် ဆိုတာ သမီးရည်း
 စား အချင်းချင်း၊ လင်မယားအချင်းချင်းမှာမှ ဖြစ်ပေါ်နိုင်တဲ့
 စိတ်အနေအထားမှ မဟုတ်တာ။

လောကကြီးထဲမှာ ကြင်နာမှု၊ ချစ်ခင်မှုကို ငတ်နေတဲ့
 လူတွေ၊ လိုချင်နေတဲ့ လူတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ဆေးရုံတွေ
 မှာ၊ မိဘမဲ့ကလေး ကျောင်းတွေမှာ၊ ဘိုးဘွားရိပ်သာတွေမှာ
 အများကြီး ရှိနေကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ အဖော် လိုတယ်။ ဂရု
 စိုက်မယ့်လူ လိုတယ်။ အပြင်ထွက်ပြီး လည်ပတ်နိုင်တဲ့ သူတွေ
 မဟုတ်ကြဘူး။ ဒါတင် မကသေးဘူး။ ကိုယ့်အိမ် ကိုယ် နေပြီး
 ထီးတည်း ဖြစ်နေကြရတဲ့ သက်ကြီးရွယ်အို ပင်စင်စားကြီးတွေ၊
 သားသမီး ကျောထောက်နောက်ခံ နည်းပါးသူတွေ ရှိနေကြပါ

ပျော်ရွှင်မှုနဲ့ အန္တရာယ်

တယ်။ သူတို့တွေဟာ ဆင်းရဲသူတွေ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်ကြမယ်။ ဒါပေမဲ့ စကားပြောဖော်၊ ကြင်နာမှုပေးဖော် စတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် မရှိကြလို့ ဘဝမှာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် မရှိကြဘဲ သေရမယ့် အချိန် ကို ထိုင်စောင့်နေရသလို ဖြစ်နေကြရတယ်။

အဲဒီလိုလူတွေကို နည်းနည်းလေး ပိုပြီးချစ်၊ ပိုပြီးအရေး တယူ ပြုပေးမယ် ဆိုရင် ပြုပေးသူဟာ ဘဝမှာ နေထိုင်ရတာ ပျော်ရွှင်လာလိမ့်မယ် ဆိုတာ လက်တွေ့ တွေ့ကြုံမှာပါ သား ငယ်။ သားငယ် လုပ်ကြည့်စမ်းပါ။

လူ့သဘာဝမှာ သူများအကြောင်းကို စပ်စုချင်တတ်တဲ့ သဘာဝတစ်ခု ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ စပ်စုရခြင်းရဲ့ အရင်းခံ ရည် ရွယ်တဲ့ စိတ်က တယ်ပြီး မှုမမှန်ချင်ဘူး။ ကိုယ့်ထက် သာသွား မှာ မနာလိုလို့ စပ်စုချင်တာမျိုးတွေ၊ ငါ့အတွက် ဘာများ အမြတ် ထုတ်လို့ ရမလဲ သိချင်လို့ စပ်စုချင်တာမျိုးတွေ၊ ကိုယ့်ထက် နိမ့်ကျသွားရင် ဝမ်းသာချင်လို့ စပ်စုတာမျိုးတွေ၊ အဲဒီလို စိတ် အရင်းခံတွေနဲ့ စပ်စုချင်တတ်ကြတယ်။

ဒါဟာ သိပ်မှားတယ် သားငယ်။ ဒီအရင်းခံတွေနဲ့သာ ဆို ရင် စပ်စုရလို့ ကုန်သွားရတဲ့ အချိန်တွေဟာ နှမြောစရာ ကောင်းလှပြီး ကိုယ့်ဘဝအတွက် စစ်မှန်တဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို ရဖို့ ဆိုတာလည်း ဝေလာဝေးပါပဲ။

တကယ့်တမ်းကျတော့ 'သူဟာ အကူအညီများ လိုနေ သလား၊ လိုနေတယ် ဆိုရင် ငါ့အနေနဲ့ ဘာများ ကူညီနိုင်ပါ့မလဲ' ဆိုတဲ့ စိတ်အရင်းခံနဲ့သာ စပ်စုသင့်ပါတယ်။ ဒီလိုစိတ်ရင်းမျိုးနဲ့

သာ စပ်စုမယ် ဆိုရင် သဘာဝစိတ်ဆန္ဒကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းရာ ရောက်မယ်။ လူသာစုခေါ်၊ နတ်သာစုခေါ်လည်း ဖြစ်မယ်ပေါ့။

အဘတို့ မြန်မာလူမျိုးတွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တွေ့ရင် “နေကောင်းရဲ့လား” လို့ မေးတတ်ကြတယ်။ ဒါဟာ ကိုယ် ခင်မင်နေရတဲ့သူ မိတ်ဆွေကို ကျန်းမာရေးနဲ့ ပြည့်စုံတာ သေချာစေချင်လို့ပဲ။ တကယ်လို့များ နေမကောင်းချင်သလိုလို ဖြစ်တယ် ဆိုရင် ရောဂါကို ထပ်မေးပြီး ဆေး သိရင်လည်း လမ်းညွှန်မယ်။ သင့်တော်တဲ့ ဆရာ ရှိရင်လည်း ညွှန်းမယ်ပေါ့။ မိမိအနေနဲ့ တခြားကူညီနိုင်တာ ရှိရင်လည်း ကူညီဖို့ပေါ့လေ။

“ထမင်းစားပြီးပြီလား” လို့ မေးတာကလည်း စားသောက် ချိန်မို့ ကိုယ့်မိတ်ဆွေ ဝမ်းဝခဲ့ပြီလားကို စပ်စုတာပါ။ တကယ်လို့ များ အကြောင်းတစ်ခုကြောင့် မစားရသေးဘူးလို့ ဆိုရင် အိမ်မှာ အဆင်သင့် ရှိနေရင်လည်း ထမင်း၊ ဟင်းတွေကို ကျွေးမယ်၊ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း ဝယ်ကျွေးမယ်ပေါ့။ ဒါလောက်တောင် မတတ်နိုင်ရင်လည်း ထန်းလျက်၊ ပဲလှော်၊ ရေနွေးကြမ်းနဲ့ ဧည့်ခံ မယ်ပေါ့။ အဆာလေးမှ ပြေပါစေတော့လို့ပေါ့လေ။

ဒါတွေဟာ အစဉ်အလာကောင်းတဲ့ ဓလေ့တွေပါ။ ဒါပေမဲ့ နောင်ကျတော့ လူတွေဟာ မရိုးဖြောင့်ကြတော့ဘူး။ ဝမ်းထဲ က တကယ်မပါဘဲနဲ့လည်း လောကွတ်သဘောနဲ့ ပါးစပ်ဖျား ကလေးက “နေကောင်းရဲ့လား၊ ထမင်းစားပြီးပြီလား” လို့ ဝတ်ကျေတန်းကျေပဲ မေးတယ်။ တစ်ဖက်လူက ဘာပြန်ဖြေဖြေ ခပ်ပေါ့ပေါ့ပဲ။ လျစ်လျူရှုလိုက်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် မေးသူဟာ

ပျော်ရွှင်မှုနဲ့ အန္တရာယ်

တကယ်လို့များ ဘဝမှာ ပျော်ရွှင်နေမှုကို မခံစားရသူ ဖြစ်ရင် ကုစားပြီးသား ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ တကယ်တမ်း နှုတ်၏ စောင် မခြင်း၊ လက်၏ စောင်မခြင်းနဲ့ ကူညီချင်လို့ မေးမြန်းတာ ဆိုရင် သူတစ်ပါးကိစ္စကို စစ်မှန်တဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုမျိုးနဲ့ စိတ်ဝင်စား လိုက်ပြီ ဆိုတော့ ကူညီလိုက်ရပြီးတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် သူဟာ ပျော်ရွှင်လာမှာပဲ သားငယ်။ ဒီလို ပျော်ရွှင်မှုမျိုးဟာ လူကို ကျန်းမာစေတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုမျိုး စစ်စစ်ကွဲ့။ သားငယ်တို့ နားလည် နေကြတဲ့ အပျော်အပါး ဆိုတာမျိုးတွေက လူကို အန္တရာယ်ပေး မယ့် ပျော်ရွှင်မှုမျိုးတွေပဲလေ။

အရက်သောက်ပြီး ပျော်တာတွေ၊ လောင်းကစားပြုလုပ်ပြီး ပျော်တာတွေ၊ ကာမဂုဏ် လွန်ကျူးယစ်မှုပြီး ပျော်တာတွေ၊ ဒီလို ပျော်ရွှင်မှုတွေဟာ အန္တရာယ်တွေ၊ ရောဂါတွေကို တွဲခေါ်လာ မယ့် ပျော်ရွှင်မှုတွေပဲ။ ပြီးတော့ ကြာရှည်ခံမယ့် ပျော်ရွှင်မှုတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်ကျိုးကို စွန့်ပြီး သူတစ်ပါးအကျိုးကို သယ် ဆောင်လို့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဟာ ပြန်တွေးကြည့်တိုင်း ပျော်ရတာမို့ စစ်မှန်ပြီး ကြာရှည်ခံတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုပါ သားငယ်။

မပျော်မရွှင် ဖြစ်နေသူများ၏ အတွေး

သားငယ်

ဘဝမှာ မပျော်မရွှင် ဖြစ်နေကြတဲ့ လူတွေအနက် တချို့က သူတို့ ဘာဖြစ်လို့ မပျော်မရွှင် ဖြစ်နေရပါတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းရင်းကို သူတို့ သိကြတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်။ သူတို့ကို သွားမေးကြည့်လိုက်တော့ သူတို့ မပျော်မရွှင် မကြည်မသာ ဖြစ်နေရတာဟာ တခြားလူတွေရဲ့ အပြစ်ကြောင့်လို့ ဆိုကြတယ်။

လူတွေအားလုံးဟာ သူတို့အပေါ် တစ်မျိုးစီ ဆိုးနေကြတယ်လို့ သူတို့က ထင်နေကြတယ်။ ဥပမာ- မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဆိုပါတော့၊ သူ့ကို ပတ်ဝန်းကျင်က ဆက်ဆံမိသမျှလူတွေဟာ တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း ဒုက္ခပေးကြတာပဲလို့ ထင်နေတယ်။ အလုပ်ခွင်က လူတွေကလည်း သူ့ကို အပေါင်းအသင်း မလုပ်ကြဘူး။ တကယ်တော့ သူဟာ ရုပ်ရည်ရူပကာယ မဆိုးလှပါဘူး။ သူ့လို ရုပ်ရည်မျိုးဟာ လူချစ်လူခင် ပေါတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့မှာ အပေါင်းအသင်း မရှိဘူး ဖြစ်ရတယ်။ ဒီတော့ ဘဝမှာ အထီးကျန်သလို ဖြစ်နေပြီး သူဟာ မပျော်ရွှင်တော့ဘူး။

သေသေချာချာ စစ်ကြည့်လိုက်ရင် ဒီလို လူမျိုးဟာ မာနကြီးနေလို့ပဲ။ တခြားလူကို သွားပြီး အပေါင်းအသင်း လုပ်ရမှာ အောက်ကျတယ်လို့ ထင်တယ်။ ကိုယ့်ကို လာပြီး မိတ်ဖွဲ့အောင် စောင့်နေတယ်။ တစ်နည်းဆိုရရင် သူတို့က သူများကို အောက်မကျိုးနိုင်ဘူး။ သူများကသာ ငါ့ကို အောက်ကျိုးရမယ် ဆိုတဲ့ မာနစိတ်ကြီးတွေ ထားနေကြတယ်။

ဒီမှာ သားငယ်၊ အဘတို့ ရှေးမြန်မာ လူကြီးတွေဟာ သိပ် အမြော်အမြင် ကြီးကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရာသက်ပန် လိုက်နာ ဖို့ ဆိုရိုးစကားကလေး ထားရစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဘာတဲ့။

‘တုံးအောက် လျှိုရင်သာ တုံးပိမယ်၊ လူ့အောက်လျှိုလို့ တော့ ဘယ်တော့မှ လူမပိဘူး’ တဲ့။

ဆိုလိုတာက လူတွေနဲ့ ဆက်ဆံရာမှာ မာနကို ရှေ့တန်း မတင်ပါနဲ့။ နိဝါတ တရား ခေါ်တဲ့ မိမိကိုယ်မိမိ နှိမ့်ချတဲ့စိတ် ကလေး ရှေ့ထားပြီး လူတွေကို အောက်ကျိုးဆက်ဆံပါလို့ ပြောတာ။ ဒါဟာ ‘ငါဟာ သူများထက် ညံ့ဖျင်းတယ်’ ဆိုတဲ့ ဘဝင် နှိမ့်တဲ့စိတ်ထား မဟုတ်ဘူး။ ‘ငါဟာ လူ့အဖိုးတန် ဖြစ်လို့ ဝါကြွားခြင်းကို မလုပ်ဘဲ ဝါကြွားခြင်းရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်တဲ့ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ် ကျင့်ကြံခြင်းကို တမင်ကျင့်ကြံတာ’ ဆိုတဲ့ စိတ်ထားမျိုး ဖြစ်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလို စိတ်ထားမျိုး မွေးမြူရသလဲ။ ဘာဖြစ်လို့ လူတွေကို အောက်ကျခံပြီး ဆက်ဆံနေတာလဲ။ အပေါင်းအသင်း ရှိဖို့ ဆိုတာ ဘဝမှာ အရေးအကြီးဆုံးမို့ လို့ပဲ။

ဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ အချက်တစ်ခု အနေနဲ့ ပြောရရင် လူ
သား ဆိုတာ ထီးတည်းနေတဲ့ သဘာဝ ရှိတဲ့ သတ္တဝါ မဟုတ်
ဘူး။ အစုအဖွဲ့နဲ့ နေတတ်တဲ့ သတ္တဝါပါ။ ဒီတော့ အပေါင်း
အသင်း ရှိလို့မူ ဆိုတာဟာ လူသားရဲ့ ဇာတိစိတ်က ဖြစ်ပေါ်
လာတဲ့ ဆန္ဒပဲ။ ဒီဆန္ဒ မပြည့်ဝဘူး ဆိုရင် လူဟာ စိတ်ထား
မမှန်တော့ဘူး။ စိတ်တိုလာရင်လည်း လာမယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်
ကို ပြန်ကန်ပြီး ရန်လိုလာရင်လည်း လာမယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ အပေါင်းအသင်းတွေထဲမှာ
မိတ်စစ်ဆွေစစ် တစ်ယောက်တလေ ပါလာမယ်။ ဒါဆိုရင်
ကိုယ့်အတွက် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စပဲ။ မိတ်ကောင်း
တစ်ယောက်ဟာ ပြည်တန်ကျောက်လောက် အဖိုးတန်ပါတယ်။
အထူးသဖြင့် ကံဆိုးမိုးမှောင် ကာလနဲ့ ကြုံကြိုက်နေတုန်း ဆိုရင်
မိတ်ဆွေတွေရဲ့ နှုတ်၏စောင်မမှု၊ လက်၏ စောင်မမှု ဆိုတာဟာ
နာလန်ထူလာစေတဲ့ ဆေးကောင်း ဝါးကောင်းတွေပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒါတွေကြောင့် မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်း ဆိုတာဟာ များ
လေလေ ကောင်းလေလေပါပဲ။ ဟောဒီ အင်္ဂလိပ်ကဗျာ ကလေး
ကို ဖတ်ကြည့်လိုက်စမ်းပါလား သားရယ်။

Make new friends but keep the old.

One is silver the other gold.

အဓိပ္ပာယ်ကတော့ မိတ်သစ်တွေ ဖွဲ့ပါ။ ဒါပေမဲ့ မိတ်
ဟောင်းတွေကိုလည်း ထိန်းထားပါ။ တစ်ခုက ငွေ၊ တစ်ခုက
ရွှေ ဖြစ်လို့ပဲ တဲ့။

မိတ်ပွားလိုမှု၊ မေတ္တာဖြန့်လိုမှု ဆိုတာဟာ စာရိတ္တ ချို့တဲ့ တဲ့သဘော မဟုတ်ပါဘူး။ စာရိတ္တ ပြည့်ဝဖွံ့ဖြိုးတာကို ဖော်ပြ တာပါ။ ဒါကြောင့် 'ငါတော့ မိတ်ဖွဲ့ဖို့ အောက်ကျမခံနိုင်ပါ ဘူး' ဆိုတဲ့ မာနကို ချိုးနှိမ်ပစ်လိုက်ပြီး 'ငါ ကူညီနိုင်တာ ရှိ ရင်လည်း ကူညီနိုင်ဖို့၊ ငါ မေတ္တာ ဖြန့်ချိစရာ ရှိရင်လည်း ဖြန့် ချိနိုင်ဖို့ မိတ်ဆွေဖွဲ့ပါတော့မယ်' ဆိုတဲ့ စိတ်ထားကို သားငယ် မွေးမြူစမ်းပါ။

သားငယ် ဆိုလို့ သမီးငယ်တွေကိုကော မဆိုလိုဘူးလား လို့ မင်း မေးချင်လည်း မေးမယ်။ အမှန်တော့ အဘဟာ မင်း တို့လို ရွယ်လူး အားလုံး ဖြစ်တဲ့ သားငယ် သမီးငယ်တွေအတွက် ရည်ညွှန်းပြီး ဒီစကားတွေကို ပြောနေတာပါ ဆိုတာကို သား ငယ်ကပဲ မင်းရဲ့ အပေါင်းအသင်း၊ ညီ ညီမငယ်ကလေးတွေ ကို လက်ဆင့်ကမ်း ပြောကြားလိုက်ပါတော့ကွယ်။

တရားကျင့်နေတဲ့လူသာ မဟုတ်ဘူး ဆိုရင် လူမှာ အပေါင်း အသင်းတွေ စွန့်ခွာသွားပြီ ဆိုရင်တော့ ပျော်ရွှင်မှုဟာလည်း စွန့်ခွာပြီလို့ မှတ်လိုက်ပါ။ သားငယ်က တောမို့ ရသေ့ရဟန်း မဟုတ်တော့ သားငယ် ပျော်ရွှင်နေသမျှဟာ ဘေးပတ်လည် က အပေါင်းအသင်းတွေပေါ်မှာ တည်မှီနေတာချည်းပါပဲ။

မင်း ပစ္စည်းအသစ်ကလေး ရလို့ ကြွားချင်ရင် ဘယ်သွား ကြွားမလဲ။ အပေါင်းအသင်းတွေကိုပဲ ကြွားရမှာပေါ့။ မင်းရဲ့ အရည်အချင်းကောင်း တစ်ခုခုကြောင့် ဆုထူးတွေ ရရင်ကော ဘယ်သူ သွားကြွားမလဲ။ အပေါင်းအသင်းတွေကိုပဲပေါ့။ မင်း

ဝမ်းသာစရာ ရှိလို့ မျှဝေဝမ်းသာစေချင်ရင်ကော ဘယ်သူတွေကို သွားပြီး မျှဝေမှာလဲ။ အပေါင်းအသင်း မိတ်သင်္ဂဟတွေကို မျှဝေရမှာပါ။

အဲဒီလိုပဲ ရင်ထဲ လေးနေရတဲ့ကိစ္စကို ပေါ့သွားအောင် ဝန်ထုပ်ကို မျှဝေချင်ရင်ကော။ ပတ်ဝန်းကျင်က အပေါင်းအသင်းတွေဆီမှာပဲ ရင်ဖွင့်ပြီး ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မျှဝေရတာပဲ မဟုတ်လား သားငယ်။

မှန်တယ်။ တချို့လူတွေဟာ သိပ်ပြီး စီးပိုးလွန်းတယ်။ တစ်ပါးသူကို တာဝန်တွေ၊ ဒုက္ခတွေ ပေးလွန်းတယ်။ ဒီလို လူမျိုးကျတော့ သည်းခံနိုင်သလောက် သည်းခံပြီး ပေါင်းပါ။ ပြုပြင်ရတတ်သရွေ့ ပြုပြင်ကြည့်ပါ။ ပြုပြင်လို့ မရဘူး၊ သည်းခံလို့လည်း မရဘူး ဆိုရင်တော့ ခွဲခွာရမှာပေါ့လေ။ သူ့လို လူမျိုးတစ်ယောက်အတွက်နဲ့တော့ မိတ်ဆွေတွေကို ကြောက်သွားစရာ မလိုပါဘူး။ မိတ်များအောင်သာ ဖွဲ့ပါ။ သူ့လို လူမျိုးဟာ တစ်ရာမှာ တစ်ယောက်၊ တစ်ထောင်မှာ တစ်ယောက်လောက်သာ ပါတတ်တာမို့ ကြောက်ရွံ့ နောက်တွန့်စရာ မရှိပါဘူး သားငယ်ရယ်။

ကိုယ့်ဘဝ ပျော်ရွှင်မှုအတွက် အပေါင်းအသင်းရှာ၊ မိတ်ဖွဲ့တဲ့ နေရာတွေမှာ ကိုယ့်စိတ်ထားတွေကို ပြင်ဆင်ဖို့ဟာ ကလည်း အရေးကြီးပါသေးတယ်။ ကိုယ့် စိတ်ထားတွေ မမှန်ရင် ပျော်ရွှင်ရမှာထက် နာကြည်းစရာတွေ ဖြစ်ပြီး စိတ်ဒုက္ခက တစ်ဆင့် ရောဂါတောင် ရနိုင်ပါတယ်။

အဘအနေနဲ့ အဓိကထားပြီး ပြောချင်တာက မနာလို တတ်တဲ့ စိတ်ပဲကွဲ့။ သားငယ်တို့လို လူငယ်လူရွယ်တွေကို အရည်အချင်းတွေ ငုပ်သွားအောင် လုပ်နိုင်တာက အဲဒီ မနာလို တတ်တဲ့ စိတ်ထားပဲ သားငယ်။ မနာလိုတတ်တဲ့ လူများဟာ ဆတ်ဆတ်ထိလည်း မခံတတ်တာမို့ မိတ်ပျက်လွယ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ မနာလိုတတ်တဲ့ စိတ်က နှိပ်စက်လွန်းတော့ အိပ်ပျက် စားပျက်နဲ့ ရောဂါရတတ်ပါတယ်။ ရောဂါ ရတတ်တဲ့အထိ မဖြစ် ဘူး ဆိုရင်တောင်မှ မျက်နှာထား မရွှင်ပျာဘဲ ကျက်သရေ ကင်း မဲ့နေတတ်ပါတယ်။ သားငယ် ဂရုစိုက်ပြီး ကြည့်ကြည့်စမ်းပါ။ မနာလို မဖြစ်တတ်တဲ့ လူတွေရဲ့ မျက်နှာဟာ ဝင်းပပြီး ကျက် သရေရှိလှတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

မနာလိုခြင်း ဆိုတာမှာ နှစ်မျိုးနှစ်စား ရှိတယ်ကွဲ့။ အပြင် ထွက်ပြီး သူတစ်ပါးကို ထိပါးတဲ့ မနာလိုမှုရယ်၊ နောက်တစ်ခု က အတွင်းမှာ ငုပ်ပြီး မိမိကိုယ်မိမိ ထိပါးတဲ့ မနာလိုမှုပဲ။ ကိုင်း အသေးစိတ် ရှင်းပြမယ်။

အပြင်ထွက်ပြီး သူတစ်ပါးကို ထိခိုက်စေတဲ့ မနာလိုမှုက အသွင် သုံးမျိုး ယူတတ်တယ်။ (၁) စိတ်မဝင်စားတဲ့ ပုံစံနဲ့ တစ်ပါးသူ သိမ်ငယ်အောင် လုပ်တာမျိုး၊ (၂) သူတစ်ပါး မြင့် တက်မှုကို နိမ့်ကျအောင် ဆွဲချတာမျိုး၊ (၃) သူတစ်ပါး ပျက်စီး ရာ ပျက်စီးကြောင်း ကြံတာမျိုး၊ အဲဒီ အသွင် သုံးမျိုး ရှိတယ်။

ဥပမာ- အပေါင်းအသင်းတစ်ယောက်က ပန်းချီ တော်လို့ ဆုရတယ် ဆိုပါတော့၊ သားငယ်က သူ့ကို မနာလိုစိတ် ဖြစ်

လာရင် “ဟာ ပန်းချီပညာ ဆိုတာ အလကားဟာပါ။ ငါတော့ လုံးဝကို စိတ်မဝင်စားပါဘူး” လို့ ဘေးလူတွေကို ပြောချင်လာ တတ်တယ်။

သူတစ်ပါးကို နိမ့်ကျအောင် ဆွဲချတာမျိုးကျပြန်တော့ သူ့ရဲ့ အောင်မြင်မှုကို သရော်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် သူဟာ အောင်မြင်မှု ကို မထိုက်တန်ဘဲနဲ့ ရတယ်လို့ သိမ်ငယ်အောင် ပြောတယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း လူတွေသာ မသိကြလို့ ကိုယ်က သူ့ထက် ပိုပြီး တော်တယ်၊ တတ်တယ် ဆိုတာမျိုးတွေကို ပြောတယ်။ ဒီလို တိုက်ခိုက် ပြောဆိုတဲ့ နေရာမှာ ကိုယ် မနာလိုသူကို တိုက် ရိုက် ထိပါးအောင် ပြောတဲ့အခါ ပြောတယ်။ တစ်ခါတလေမှာ တော့ နောက်ကျောကို ဓားနဲ့ ထိုးတာမျိုး လက်သီးပုန်းနဲ့လည်း တိုက်ခိုက် ပြောဆိုတတ်ပါတယ်။

မနာလိုမှုရဲ့ ကန့်ကွက်ပုံဟာ တစ်ခါတစ်ခါ တော်တော် ရယ်စရာ ကောင်းတယ် သားရဲ့။ ကိုယ် မနာလိုသူကို တိုက် ရိုက် မတိုက်ခိုက်နိုင်တော့ သူ အောင်မြင်ရာ နယ်ပယ်ကို တိုက် တော့တာပဲ။

ဥပမာပေးပြီး ပြောရရင် မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ဟာ အလေး မ ပြီး ဆုတွေ ရ၊ အောင်မြင်သွားလို့ မနာလိုသူက မိတ်ဆွေကို တိုက်ရိုက် မတိုက်ခိုက်နိုင်တော့ အလေး မခြင်း ဆိုတဲ့ မိတ်ဆွေ အောင်မြင်မှုနယ်ကို တိုက်တော့တာပဲ။ “အလေး မ တာဟာ လူကို အရပ်ပူစေတယ်၊ ပြီးတော့ အင်အားတွေကို ညှစ်ထုတ် သုံးစွဲရတော့ အသက်ကြီးလာရင် လူကို အန္တရာယ်ပေးတယ်။

ဒုက္ခပေးတယ်” စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ။ မိတ်ဆွေကို မနာလိုတာ နဲ့ ဘာမဆိုင် ညာမဆိုင် သူ မြတ်နိုး ဂုဏ်ယူနေတဲ့ နယ်ပယ်ကို ရှုတ်ချတော့တာပါပဲ။

အဲ ... ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ကြံတာမျိုး ဆိုတဲ့ အမျိုး အစားကတော့ ဆိုးရွားလွန်းလှပါတယ်။ မနာလိုမှု ပြင်းထန် လာရင် ကာယကံမြောက် ကျူးလွန်မိတတ်လို့ ဘုရား မကြိုက်၊ နတ် မကြိုက်၊ လူ မကြိုက် အလုပ်တွေကို လုပ်မိတတ်ပါတယ်။ ဒီတော့ မနာလိုခံရတဲ့ သူသာမက ကာယကံရှင် မနာလိုသူပါ ဘေးဒုက္ခရောက်တတ်လှပါတယ်။

ကာယကံမြောက် မကျူးလွန်နိုင်ရင်တောင်မှ ဝစီကံမြောက် ဖြစ်ဖြစ် တိုက်ခိုက်တတ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကိုယ် မနာလို နေသူက ကိုယ့်ကို “နေကောင်းရဲ့လား”လို့ လာမေးတာကို “ဘာလဲ၊ နေမကောင်းဘူး ဆိုရင် ဝမ်းသာချင်လို့လား”လို့ ပြန် ပက်တတ်ပါတယ်။

မနာလိုတတ်တာဟာ သိပ်ပြီး မိတ်ပျက်စေပါတယ်။ မိတ် တင် မကပါဘူး။ ဘဝရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကိုပါ ကြွက်များ ကိုက်ဖြတ် ဖျက်ဆီးသလို မနာလိုမှုက ကိုက်စား ဖျက်ဆီးတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မနာလိုမှု ဆိုတဲ့ စိတ်ထား ဖြစ်မိရင် သိအောင် လုပ်ရ မယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ တစ်ခါတစ်ခါ ကိုယ် မနာလိုဖြစ် နေတာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် မသိဘဲ ဖြစ်နေတတ်တယ်လေ။

ဒါကြောင့် နောက်တစ်ခါကျရင် အတွင်းမှာ ငုပ်ပြီး မိမိ ကိုယ်မိမိ ထိပါးတဲ့ မနာလိုမှု ဆိုတာကို ရှင်းလင်းပြောပြမယ်။

နောက်ပြီးတော့လည်း ကိုယ့်ဘဝ ပျော်ရွှင်မှုကို ပျက်သုဉ်းစေတဲ့ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းတွေကို ဆုံးရှုံးစေတဲ့ အဲဒီ မနာလိုစိတ် ထားကို ဘယ်လို တိုက်ဖျက်ပစ်ရမယ် ဆိုတာတွေကို အဘ ရှင်းလင်း ပြောပြပါမယ် သားငယ်။

သားငယ်၊ မိမိကိုယ်မိမိ ပြုပြင်တယ် ဆိုတာ ငယ်တုန်း လုပ်သွားရတယ်။ အဘတို့လို အရွယ်ကျမှ ပြုပြင်မယ် ဆိုရင် အချိန်လွန်နေပြီမို့ သိပေမဲ့ မတတ်နိုင်တဲ့ အခြေကို ရောက်မှာပဲ။

ပျော်ရွှင်မှုနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး

သားငယ်

လူရယ်လို့ ဖြစ်လာပြီ ဆိုရင် အချင်းချင်း ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ ဖို့ အရေးကြီးတယ် ဆိုတာ ခုလောက်ဆို သားငယ် သဘော ပေါက်လောက်ပါပြီနော်။ သားငယ်ကို သဘောပေါက်စေချင် လွန်းလို့ အဘဟာ ဝေဝေဆာဆာ ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့ ပြောပြခဲ့ပြီကော သားငယ်။

ဒါကြောင့် ကိုယ့်မှာ အပေါင်းအသင်း များချင်တဲ့စိတ် ဖြစ် ပေါ်လာပြီ ဆိုရင် ချိုးနှိမ်ထားစရာ မလိုဘူး၊ ရှက်စရာ မလိုဘူး။ အပေါင်းအသင်း များချင်တဲ့ စိတ်ဟာ မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်ထား သာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတွေနဲ့ မပေါင်းချင်ဘူး ဆိုတာ တကယ် တော့ လွဲမှားတဲ့ မာနကို မွေးမြူထားတာပဲ ဖြစ်တယ်။

လူ့ဘဝမှာ အပေါင်းအသင်း ဆိုတာဟာလည်း စည်းစိမ် ဥစ္စာရတနာလိုပဲ အရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍမှာ ရှိပါတယ်။ အဲ... အပေါင်းအသင်းတွေထဲမှာ အကောင်း အဆိုးကိုတော့ ရွေးချယ် တတ်ရမယ်ပေါ့။ အဘတို့ရဲ့ မိဘတွေက ဆုံးမခဲ့ဖူးတယ်။

အပေါင်းအသင်း ဆိုရာမှာ ကိုယ်ပေါင်း စိတ်ခွာ ပေါင်းရ မယ့်လူ ရှိတယ်။ စိတ်ပေါင်း ကိုယ်ခွာ ပေါင်းရမယ့်လူ ရှိတယ် တဲ့။ တချို့ အပေါင်းအသင်းကျတော့ စိတ်ထားတို့၊ အကျင့်တို့ ယုတ်ညံ့နေရင် ဒီလိုလူမျိုးကို ကိုယ်ကသာ ပေါင်းရမယ်။ စိတ် ကတော့ ခွာထားရမယ်တဲ့။ သူ စိတ်ထားသလို ကိုယ်က လိုက် ပြီး စိတ်မထားရဘူး။ သူ အကျင့်ပျက်သလို ကိုယ်က လိုက်ပြီး အကျင့် မပျက်ရဘူးပေါ့လေ။ အဲ ... လူတော် လူကောင်းနဲ့ တွေ့ရင်တော့ မိမိနဲ့ သူနဲ့ဟာ တစ်ကိုယ်စီ ဖြစ်နေပေမဲ့ သူ့စိတ် နဲ့ မိမိစိတ်နဲ့ ထပ်တူ ဖြစ်စေရမယ်တဲ့။ သူ စိတ်ထားသလို ထား ရမယ်။ သူ ကျင့်သလို ကျင့်ကြံရမယ်ပေါ့လေ။

အဲဒီ ဆုံးမချက်ထဲမှာ ကြည့်ရင် ခွဲခြား ပေါင်းသင်းဖို့ကို သာ ပြောတာကို တွေ့ရတယ်။ လူတွေကို မပေါင်းသင်းရဘူးလို့ တားမြစ်ထားတာ မပါတာကို တွေ့ရမယ်။ ဒါကြောင့် အပေါင်း အသင်းကို ရွေးချယ်စိစစ် ပေါင်းသင်းပါ။ လူပေါင်း မှားမှာ ကြောက်လို့တော့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးကို မရှောင်ကြဉ်သင့် ဘူးပေါ့။ လူသားတွေအတွက် ပျော်ရွှင်မှု ဆိုတာ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးပေါ်မှာ တည်နေပါတယ်။ အပေါင်းအသင်း မရှိရင် ပျော်ရွှင်မှု ဆိတ်သုဉ်းသွားမယ်လေ။

‘အိမ်သာလို့ ဧည့်လာတယ်’ ဆိုတဲ့ စကားဟာလည်း တစ်နည်းအားဖြင့် အပေါင်းအသင်းကို အလေးပေးတဲ့ စကား ပါ။ ဧည့်သည် ဆိုတဲ့ အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေဟာ အရေး ကြီးတယ်။ ဒီတော့ ဧည့်သည် လာစေဖို့အတွက်ဟာ အိမ်က

သာယာနေဖို့ လိုတယ် ဆိုတာကို ဆုံးမနေတာပဲ။ ဧည့်သည်ကို လာစေချင်တယ် ဆိုကတည်းက ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး အလေးထားတာကို ပြတာပဲ။

အပေါင်းအသင်း ထားပြီ ဆိုရင် အိမ်တွင်းအောင်းနေသူ ထက် အိမ်ပြင်ထွက်နေတဲ့သူက ပိုပြီး အဆင်ပြေ လွယ်ကူတတ် တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ကျောင်းသားတွေမှာ အပေါင်းအသင်း ပေါ်တယ်။ အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံ၊ ရုံး၊ ဈေးဆိုင်တွေမှာ အလုပ် လုပ် တဲ့လူတွေဟာ အပေါင်းအသင်း များတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆို တော့ သူတို့တွေမှာ စကားစပ်မိ၊ ပြောမိစရာ အကြောင်းအရာ တွေက အဆင်သင့် ရှိနေကြလို့ပဲလေ။ ကျောင်းသူ ကျောင်း သားတွေမှာ စာကိစ္စတွေ ပြောစရာ ရှိသလို အလုပ်ခွင်က လူ တွေကလည်း အလုပ်ကိစ္စတွေ ပြောစရာ ရှိကြတာပေါ့။ အပေါင်းအသင်း ဆိုတာကလည်း စကား စပြောရာက တိုးပွား ဖြစ်ပေါ်လာရတာပဲကိုး သားငယ်ရယ်။

မူလကပဲ အပေါင်းအသင်း များတတ်သူ၊ ဖော်ရွေတတ်သူ တွေအတွက် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးမှာ ဝန်မလေးပေမဲ့ စကား နည်းသူ၊ ဘာသိဘာသာ နေတတ်သူတွေ အတွက်ကတော့ အပေါင်းအသင်း များအောင် လုပ်ရမယ် ဆိုရင်ပဲ အခက်အခဲ တွေကို ရင်ဆိုင်တတ်ကြပါတယ်။ ကြောက်တာတွေ၊ စိတ်ပျက် တာတွေ၊ မလုပ်ချင်တာတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတော့တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီလို အခက်အခဲ နာကျင်မှုကလေးတွေဟာ မိမိဘဝ တောက် ပြောင်ဖို့၊ ပျော်ရွှင် အောင်မြင်ဖို့အတွက် တွေ့ကြုံ ကျော်လွှား

ရမှာ ဖြစ်လေတော့ ဒါတွေကို ရင်ဆိုင်ရမှာ ကြောက်နေလို့၊ ဝန်လေးနေလို့ မဖြစ်ဘူးပေါ့။

လူ ဆိုတာဟာ တခြားလူတွေနဲ့ ထိပ်တိုက် တွေ့ရတော့မှ လူလားမြောက်ကြရတယ်။ အသိဉာဏ် အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက် ရတယ်။ ဒီတော့ လူလူချင်း တွေ့ဆုံ ဆက်ဆံရမှာကို မကြောက် သင့်ဘူး၊ မရှောင်လွှဲသင့်ဘူး။ တွေ့ဆုံရမယ့် အခွင့်အရေးကို တောင် မျှော်လင့်တောင့်တဖို့ ကောင်းတယ်။

နွားကြီးတစ်ကောင်ဟာ သားငယ်ကို ခင်မင်ဖို့ ဆိုပါတော့။ သားငယ်ရဲ့လက်ကို သူ့လျှာနဲ့ လာလျက်တယ်။ သူ့လျှာဟာ ကြမ်းတမ်းလေတော့ သားငယ်ရဲ့အသားမှာ နာကျင်မှု ကျန်ရစ် ခကောင်း ကျန်ရစ်မယ်ပေါ့။ လူတွေနဲ့ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရာမှာ လည်း စေတနာကောင်းတွေ ထားနေတဲ့ကြားက တစ်ခါတစ်ရံ နာကြည်းစရာကလေးတွေနဲ့ ကြုံရဆုံရတတ်ပါတယ်။ ဒီအခါ မျိုးမှာ လျှာကို အာရုံမထားဘဲ ခင်မင်ပါတယ် ဆိုတဲ့ သူ့စိတ် ရင်းကို မြင်အောင် ကြည့်ပြီး ခွင့်လွှတ် လက်ခံရမယ်ပေါ့။ အပေါင်းအသင်း တစ်ယောက်ယောက်က သားငယ်ကို ခင်မင် လွန်းလို့ ဝေဖန်လိုက်တယ် ဆိုပါတော့။ ပြီးတော့ သူ့ဝေဖန် ချက်ဟာ မှန်လည်း မှန်နေတယ် ဆိုပါတော့။ သားငယ် အခံ ရ ခက်ပေမဲ့ သူ့စေတနာကို နားလည်ပြီး ကျေကျေနပ်နပ် လက် ခံသင့်တယ်။ သူ့ကိုလည်း အကျိုးပြုသူတစ်ယောက် အနေနဲ့ ကျေးဇူးတင်ရမယ်ပေါ့ သားငယ်ရယ်။ သူတစ်ပါး မခံချင်တဲ့ အမှန်တရားကို တော်ရုံ စေတနာနဲ့ မပြောဘူး သားငယ်။ သား

ငယ်နဲ့ သူ့ရဲ့ အကြားမှာ ရှိတဲ့ မေတ္တာလွန်ကြီးကို ခိုင်လှပြီလို့ စိတ်ချလို့ရင်လည်း ဖြစ်မယ်၊ သားငယ်ကို ချစ်လွန်းလို့ အကျိုး မပျက်စေချင်လို့ရင်လည်း ဖြစ်မယ်။ ဒါမျိုးကျရင် မင်းဟာ အထပ်ထပ် တွေးပြီး စေတနာကို လက်သင့်ခံရမယ် သားငယ်။

လောကမှာ မိတ်ဆွေဖွဲ့ရတာက ခက်ပါတယ်။ ရန်သူ ဖြစ်ဖို့က လွယ်ကူလှပါတယ်။ ခုမှ မြင်ရတွေ့ရတဲ့ လူကို ခင်မင်သွားဖို့ ဆိုတာက ခဲယဉ်းပေမဲ့ ဒီလူ လုပ်ပုံကိုင်ပုံကို မျက်စိနဲ့ မတည့် လိုက်တာနဲ့ ဒီလူဟာ မုန်းတီးစရာလူကြီး ဖြစ်ပြီး ကိုယ့်အတွက် ရန်သူသဖွယ် သဘောထား ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါတယ်။ ဒီတော့ လွယ်ကူတဲ့ အရာတိုင်းဟာ တန်ဖိုးရှိလှတာ မဟုတ်တတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ရန်သူဖွဲ့ချင်တာထက် မိတ်ဆွေဖွဲ့ချင်တဲ့ စိတ်ထားကို မွေးမြူပေးစမ်းပါ သားငယ်ရယ်။ မကောင်းစိတ်က သူ့ဘာသာသူ အလေ့ကျ ပေါက်ဖွား သန်စွမ်းနိုင်ပေမဲ့ စိတ်ကောင်း ဆိုတာမျိုးကတော့ ပေါင်းသင် မွေးမြူ ပျိုးထောင်နိုင်မှ တော်ရုံကျတာနော်။ ဒါကြောင့် စိတ်ကောင်းလေးတွေကို တမင်ကြိုးစားပြီး မွေးမြူပေးစမ်းပါ။

သူ့စိမ်းတစ်ယောက်နဲ့ ကြုံရပြီ ဆိုပါတော့။ သားငယ်ဟာ အဲဒီလူကို ချစ်ခင်ချင်လို့လည်း ရတယ်၊ မုန်းချင်လို့လည်း ရတယ်။ သူ့ရဲ့ ကောင်းတဲ့ အချက်တွေ၊ ကိုယ် လက်ခံနိုင်တဲ့ အချက်တွေကို ရွေးထုတ် ကြည့်ရှုမယ် ဆိုရင် ဒီလူကို မင်းဟာ ခင်မင်သွားမှာပဲ။ အဲ ... သူ့မှာ သတိပြုမိဖွယ် ရှိတဲ့ အချက်တွေထဲက မကောင်းတဲ့ အချက်တွေ၊ ကိုယ် လက်မခံနိုင်တဲ့